

FOLKETINGET

Nuummi ulloq unnuarlu angerlarsimaffiup PITU-p Kapisilinni immikkoortortaanut siumut nalunaaqqaarluni nakkutilliilluni alakkaaneq pillugu nalunaarusiaq (Nakkutilliilluni alakkaaneq 10)

1. Aallaqqaasiut

Arfininngornermi 9. september 2023 § 71 naapertorlugu nakkutilliartortut siumut nalunaarutigeriikkaminnik ulloq unnuarlu angerlarsimaffiup PITU-p Kapisilinni illuaraanut nakkutilliartortlutik alakkaapput.

§ 71 naapertorlugu nakkutilliartoqataapput nakkutilliisunut siulittaasup tullia Camilla Fabricius (S), Mike Fonseca (M), Theresa Berg Andersen (SF) aamma Alexander Ryle (LA).

Taakku saniatigut peqataapput ataatsimiititaliap pisortaa Lis Grønnegaard Rasmussen, ataatsimiititaliap allattaa Charlotte Avnsted-Vilman, ataatsimiititaliami assistenti Gitte Ravn Jensen aamma oqalutsi.

Aallaqqaasiutigalugu nakkutilliisut angerlarsimaffimmi sulisut ataatsimeeqatigivaat. PITU-miit peqataapput direktør Îsâvaraq Petrusen, vicedirektør Vivi Lynge Petrusen, persorsaasoq Anine Berthelsen aamma perorsaanermut ikiorti Abelone Filemonsens.

Angerlarsimaffimmut inissinneqarsimasuupput meeqqat qatanngutigii pingasut nukangasut, taakkulu nakkutilliisut pulaarsimaarneranni najuupput. Tamaani ulluinnarni pisartut unammillernarsinnaasullu sulisunit oqaluttuarineqarput.

Illu aasaaneraniusoq PITU-mit immikkoortortaqarfittut ator-neqartarpoq, meeqqat inuusuttuaqqallu inissinneqarsimasut eqqissisimaarnissartik pisariaqartikkaagassuk. Pingaartinneqarpoq meeqqat inissinneqarnerminni sallaatsumik aallartittarnissaat, sulisut ilikkarluarnissaannut periarfissaqartinneqarlutik. Taama periseqarnerup toqqissisimaneq tatigeqatigiinnerlu pisariaqartut pilersittarpai.

2. Nakkutilliisut oqaaseqaataat

Nakkutilliisut aarlerinartoqartippaat PITU-mit paasissutissiisutigineqarmat akuttunngitsunik meeqqanik tigusaqartarlutik periusissatut pilersaaruserfigineqarsimanngitsunik. Periusissatut pilersaaruseriorneq ataqatigiissaarinermi sakkussaavoq

17. april 2024

§ 71-tilsynet

Charlotte Avnsted-Vilman
Udvalgssekretær
charlotte.avnsted-vilman@ft.dk
Tlf. 33373648

Folketinget

Christiansborg
1240 København K
3337 5500
ft@ft.dk
www.ft.dk

pingaaruteqarluinnartoq meeqqanut tunngatillugu suliamut
iliuuseqarnissamut ersarissaasusaaq.

Nakkutilliisut ajunngitsutut nalilerpaat PITU-mi sulisut
eqqummaariffigimmassuk meeqqat inissinneqarneranni
pisariaqartitaasa tunniunneqarnissaat eqqummaariffigimmassuk.

Nakkutilliisutaaq ajunngitsutut nalilerpaat qatanngutigiiit
sapinnngisamik ataatsimoortillugit inissinneqartarnissaat
pingaartinneqarmat, pisunilu taamaaliortoqarsinnaanngitsillugu
qatanngutigiiit immikkut inissinneqarsimasut peqatigiittarnissaat
pingaartinneqarmat.

Kiisalu nakkutilliiviup ajunngitsutut nalilerpaa sulisunut
pikkorissarnerpassuit ingerlanneqartarmata, taamaalillutik sulisut
atorsinnaasaminnik sakkussanik pissarsisarmata
aaqqiagiinngittoqartillugu nukinnik atuinermik
kinguneqarsinnaagaluit pinngitsoortinnissaannut.

3. PITU pillugu naatsumik

PITU-mi sullissassatut salliutinneqarput meeqqat sumiginnakkat
(pingaartumik qatanngutigiiit).

Nuummi PITU 25-inut inissaateqarpoq, immikkoortortani arfineq
pingasuni. Immikkoortortaq inissiaakkajuppoq.

Meeqqat 0-18 akornanni ukioqarput. Nakkutilliartorluni alakkaa-
neq ingerlanneqarpoq Kapisilinni, tamaani PITU illuaraqarmat.

Pitu suliffeqarfivoq imminut pigisoq, ingerlanneqarlunilu meeq-
qat tapersorsorneqarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat najoqqu-
taralugu aamma Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut
inatsisaat pillugu Namminersorlutik oqartussat nalunaarutaat

PITU-mi pisortaavoq Îsâvara Petrusen.

PITU Kalaallit Nunaanni inissiisarfittut angerlarsimaffivoq siul-
lerpaaq qatanngutigiiinnik angerlarsimaffiup avataanut inissinne-
qartunik tiguisartoq.

Misissuinerit assigiinngitsut takutippaat, meeqqat inuusuttuaqqal-
lu sumiginnakkat, tarnikkut mikinerusumik annerusumilluunniit
tatineqareersimasut, suli annertunerusumik tarnikkut tatineqartar-
tut qatanngutiminnit avissaartinneqaraangamik angerlarsimaffiup
avataanut inissinneqarnerminni. Tamanna inersimasunngorlutik
inunnut allanut atassuteqalersinnaanerannut sunniuteqarsinnaa-

voq, ilaatigut allanut attaveqalernissaminnik ajornartorsiuteqaler-
nermikkut. Taamatut pisoqarsinnaanera annikillisinneqarsinnaa-
voq, qatanngutigiit najugaqarfimmut ataatsimoortillugit inissin-
neqarnerisigut.

PITU-mi ingerlariaaserineqarpoq nalinginnaasumik angerlarsi-
maffittut najugaqaqatigiiffiit mikisut aallaavigalugit, najugaqaqa-
tigiiffimmimi ataatsimi qatanngutigiit najugaqartillugit aalajan-
gersimasunik sulisulinni.

PITU ulloq unnuarlu angerlarsimaffiuvoq meeqqanut nalinginnaa-
sumik poqissusilinnut, qatanngutigiinnut sumiginnakkanut. PITU
neqeroorutaavoq meeqqanut 0-18 akornanni ukiulinnut angerlar-
simaffittut toqqissisimanartutut patajaatsutullu. Sulisunut pingaa-
ruteqarpoq meeqqat qatanngutigiiat najugaqaqatigiiffiaanut
ataatsimoortillugit inissinnissaat, taamaalillutik peroriartoqati-
giinnissaminnut periarfissaqassammata, ilaqutariinnertillu atta-
tiinnarsinnaallugu.

PITU-mi sulisuupput suliamik ilinniarsimannngitsut, perorsaasut,
meeqqanut paarsisut, socialassistent, social-og sundhedsassistent,
isumaginninnermi ikiorti, klinikassistent, inunnik isumaginniner-
mi siunnersorti, psykoterapeut, sanasoq, mekaniker, allaffimmioq,
ilinniartitsisoq, kukknersiuisoq aamma exam.pæd.

4. Nakkutilliisut alakkarterinerat

PITU-p Kapisilinni illuaraa anginngilaq alianaalluinnarlunili.
Malunnarluinnarpoq sulisut suliaminnut assut pingaartitsinerat,
meeqqallu ajunnginnerat.

Qatanngutigiit nukangasut qanittukkut angerlarsimaffiup avataa-
nut inissinneqaqqammerput, sulisullu Kapisilinnukaqatigisima-
vaat ilikkarumallugit. Meeqqat sulisullu akornanni toqqissisima-
neq pisariaqartoq pilersinneqariarpat isumaavoq Nuummi ulloq
unnuarlu angerlarsimaffimmi najugaqarnissaat.

Sulisut oqaluttuarput meeqqat angajoqqaavi Danmarkimiittut,
ataataasoq napparsimammata. Anaanaasup najorpaa.

Meeqqani angajulliup inini nakkutilliisunut takutippaa. Alianaap-
poq pinnguarpassuaqarporlu. Sulisut oqaluttuarput, meeqqat taak-
ku pingasut silami pinnguarnissartik nuannarigaat.

Meeqqat tamarmik nukangavallaarput nakkutilliisunit oqaloqatigineqarsinnaanatik.

5. Tamalaat

Sulisut oqaluttuarput, sapinngisamik qatanngutigiit angerlarsimaffimmi ataatsimoortinnissaat anguniartaritsik, pissutsilli immikkut ittut tamanna ajornartikkaangassuk, taava qatanngutigiit avissaartillugit inissinneqartartut, taamaattorli akuttunngitsumik imminnut takusarsinnaasut.

Meeqqat inuusuttuaqqallu peqatigiilluarsinnaasut aamma PITU-mi najugaqarsinnaapput.

Nakkutilliartorluni alakkaanissaq sioqqullugu PITU-mit nalunaarutigineqarpoq, meeqqanik najugaqarfimmiittuteqaratik, tarnikkut misissuiffigineqarsimasunik.

Alakkaanissaq sioqqullugu nakkutilliisunit aamma apeqqutigineqarpoq, pinerluuteqarnissamut pinaveersaartitsineq najugaqarfimmi qanoq sulissutigineqartarnersoq. Tamatumunnga PITU akisuteqarpoq, meeqqat tillittartut paasigaangamikkit, tarnip pissusaanik ilisimasalimmik oqaloqateqartarlutik atuarfillu qanittumik suleqatigalugu qanoq iliuuseqartoqarnissaa oqaluuserineqartartoq. Periarfissaavoq aamma Politiinik siunersuinissaq.

Nakkutilliisut aamma apeqqutigivaat PITU-mi pissaanermik atuinerit qassiunersut. Sulisut oqaatigaat 2022-ip aallartinneranniilli manna tikillugu PITU-mi pissaanermik atuisoqartariaqarsimanngitsoq. Tamanna siusinnerusukkut pisarsimagaangat pissutaakkajussimavoq, meeraq inuusuttuararlunniit puulluni aserorterileraagat. Taama pisoqarsimatillugu, pisimasup kingorna meeqqap inuusuttuaqqallunniit sulisut eqqissitsiisarput oqaloqatiginisnaanut.

Sulisunut pingaartuuvoq paasissallugu, meeraq inuusuttuararlunniit sooq taamatut qisuariaateqarnersoq, taama pisoqaqqinnginnissaa siunertaralugu. Sulisut oqaluttuarput tulluusimaarutigigitsik, meeqqanut pissaanermik qaqutiginnaq atuisoqartariaqartarnera.

Sulisut oqaluttuarput, angerlarsimaffimmi oqaatsinik atunissamik politikkeqaratik, tamannali naleqartitani nassaassaasoq, tassalu nuannaarneq, misiginneqataaneq, akisussaassuseqarneq, akuerininneq aamma maniguunneq. Pingaartittuaannarsimavaat tunngaviummik pitsaasumik nuannersumillu attaveqatigeeriaaseqarneq, angerlarsimaffiullu toqqissisimanarlunilu najoruminnartuunissaa.

Meeqqanut oqaluttuussilluartarput pitsaasumik attaveqaqatigeeriaatsip qanoq pingaaruteqartigineranik.

PITU-mi illup iluani malittarisassaqrpoq, taakkulu meeqqanut angerlarsimaffimmut inissinneqartunut paasissutissiissutigineqartarput. Malittarisassat ilaatigut imaqarput innartarfiit, angerlartarfiit, nerisarfiit il.il. pillugit.

Alakkaanissaq sioqqullugu PITU-mit nalunaarutigineqrpoq, meeqqat qassinik ukioqarnerat aallaavigalugu innartarfeqartinneqartartut, ikinnguteqarpatalu pulaartoqarsinnaaneratt pillugu piffissamik isumaqatigiissusiorfigineqarsinnaasut, tamanna meeqqat kissaatigippassuk.

Meeqqat mobilitik namminneq tigummisarpaat, isumaqarnarsippalli mobilit tulluartaunngitsumut atorneqartartut, taava sulisut mobili meeqqap innarnissaa sioqqullugu tigusinnaavaat.

Atuareernerme meeqqat iPad-ersinnaapput aamma ilinniagassaminnik ilinniarnerminnut, piffissarli tamakkerlugu atornissaat inerteqqutaavoq. Meeqqat innareeraangata internet-imut attavik gaminneqartarpoq.

Nakkutilliisut alakkaanissartik sioqqullugu apequtigivaat sulisut angajoqqaanik qanoq akuutitsinersut. Sulisut tamanna pillugu akipput, angajoqqaat akuutinneqartartut. Pingaartuuvoq inissiismaneq pillugu angajoqqaat tapersersuinissaat attaveqaqatigiilluaroqassasorlu.

Sulisut aamma oqaluttuaraat, akuttunngitsumik meeqqanik inuuttuaqqanillu inissiiffigineqartarlutik sulii iliuusissanik pilersaaruisuunneqarsimanngitsunik. Tamanna sulisut meeqqanik isugaminniarnernannut ajornartorsiortitsisinnaasarpoq.

Sulisut aamma meeqqat nassuiaanniarluartarpaat sooq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimanerat pillugu.

PITU-mi malittarisassaqrpoq, inissinneqarnermi qaammat siulleq meeqqat angajoqqaaminnik oqaloqateqannginnissaat. Pingaartinneqrpoq meeqqat misigissagaat eqqissisimasumik ikaarsaariarneq, angajoqqaanut maqaasineq aallaqqaataaniit sakkortusarmat. Qaammat qaangiukkaagat sulisut paasiniassavaat meeqqat angajoqqaatillu qanoq attaveqaqatigiittassanersut/peqatigiittassanersut.

PITU-p kingornatigut nakkutilliisunut erseqqissaatigivaa meeqqat angajoqqaalu peqatigiittarnissaat kommunemiit ulloq unnuarlu inissiisarfiup angajoqqaallu akunnerminni

isumaqatigiissusiorfigisarmassuk, tamannalu allaganngorlugu
isumaqatigiissut piffissami killilimmi atorneqartarmat.
PITU-p aamma paasissutissiissutigivaa Kapisilinni illu aasat
tamaasa atorneqartarmat meeqqat inissinneqarsimasut
paarlakaajaallugit tassaniitinneqartarlutik. Saniatigut illu pisuni
immikkuullarissuni aamma atorneqartarpoq, meeqqanik nutaanik
inissiisarfimmiittuuteqalernermi toqqissisimanartunik
sinaakkutaqarnissamut pisariaqartitsisoqartillugu – ukiup qanoq
ilineraniluunniit. Kapisilinni avatangiisit eqqissisimanerummata,
kinguneqarluartitsisarlutillu. Nalinginnaasumik meeqqat
qaammatit marluk missaanik tassaniitinneqartarput.

[Dette er en oversættelse. I tvivlsspørgsmål henviser vi til den danske original].
Nutsigaavoq. Nalorniguit qallunaatuaa takuuk.